Gemeente Amsterdam

Participatieplan Herinrichting Noorderpark Westelijk deel

Samen een park ontwerpen waar iedereen welkom is

Concept
3 december 2025 V 1.0

Gemeente Amsterdam
Project Herinrichting Noorderpark

Samenvatting

Inleiding en context
Het Noorderpark in Amsterdam-Noord speelt een steeds belangrijkere rol voor Noorderlingen en andere Amsterdammers. Door de groei van het stadsdeel bezoeken steeds meer mensen het park om te sporten, spelen, ontmoeten en ontspannen.

De gemeente gaat het westelijk deel van het park opknappen en herinrichten. Dit gebied ligt tussen de Johan van Hasseltweg, de Wingerdweg en het Noordhollandsch Kanaal, tot aan de grote speeltuin in het Bloemenkwartier. Eerder vernieuwde delen, zoals het Noorderparkbad en het rosarium, sluiten hierop aan.

Het basisontwerp van West 8 uit 2005 vormt het uitgangspunt en daaraan worden nieuwe ambities op het gebied van natuur, klimaat en intensiever gebruik toegevoegd. Gemeente en bewoners ontwerpen samen (in co-creatie) een toekomstbestendig, groen en toegankelijk stadspark.

Waarom wordt het Noorderpark vernieuwd?
De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Het park is voor iedereen en het wordt geschikt voor intensiever gebruik.
- Verbinden van de drie delen van het park tot één herkenbaar geheel.
- Het doortrekken van de rondgang door in het westelijke deel en behouden van de romantische Engelse stijl in dit gebied.
- Het versterken van de natuur in het park en stimuleren van de biodiversiteit.

Gemeente en omgeving gaan met elkaar in gesprek, delen wensen en ideeën en werken concreet samen aan het ontwerp van het westelijk deel van het park. Als blijkt dat er grote bezwaren zijn tegen bepaalde uitganspunten, kan het Dagelijks Bestuur besluiten deze te herzien.

Participatieproces: Samen het park ontwerpen
We kiezen voor co-creatie als participatievorm. Bewoners en gemeente ontwerpen samen het park. Het projectteam begeleidt dit proces, maar de inhoud ontstaat gezamenlijk.
De onderwerpen waar we samen aan werken:

- **Groen, natuur & ecologie:**
  - Verbeteren van de ecologische waarde van de vijvers
  - Versterken van de natuurlijke verbindingen
  - Betere en aantrekkelijkere aansluiting van de gebouwen aan de Wingerdweg en het park
- **Sport, spel en ontmoeten:**
  - Het park een fijnere plek maken om te verblijven en elkaar te ontmoeten
  - Een nieuwe invulling geven aan de oude waterspeelplaats en snakerun
  - Verplaatsen/verbeteren van de sportvoorzieningen
  - Het grote speelveld veiliger en beter toegankelijk maken
- **Verbindingen in en om het park:**
  - Vormgeven van de rondgang
  - Het ontwerpen van een logische padenstructuur: druk/ rustig, nodig/ overbodig
  - Het creëren van duidelijke en veilige entrees bij het Mosveld en uit de Bloemenbuurt

Het participatieproces bestaat uit vier fasen, waarvan het grootste deel van de co-creatie in de eerste twee fasen plaatsvindt.

Fase I – Startfase: Informeren, betrekken en bespreken schetsontwerp

Gemeente informeert breed over het proces en de inhoud van de herinrichting. En we gaan, op basis van het schetsontwerp, samen in gesprek over mogelijke ideeën en suggesties voor dit deel van het park. Het schetsontwerp is een eerste vertaling van de uitgangspunten voor het westelijk deel en laat zien welke onderdelen in het plan zitten en hoe dit er ongeveer uit kan gaan zien in het park. Het is nog niet af heeft tot doel om ideeën te laten zien en te bespreken.

Hoe we gaan samenwerken

- We voeren gesprekken in het park en in de buurt.
- Verspreiden van een online vragenlijst via het online participatieplatform.
- Het lanceren van een digitale campagne met veel beeldmateriaal.
- Zorgen voor een artikel in de stadsdeelkrant, Rodi en posters.

Actieve benadering van doelgroepen:
We benaderen direct omwonenden, andere inwoners van Noord, parkbezoekers, jongeren, ouderen, gezinnen, sporters, ondernemers en belangrijke lokale organisaties zoals scholen, het Ouder-Kindcentrum, Stichting Noorderpark, de Roze Tanker en buurtinitiatieven. Daarbij is extra aandacht voor het bereiken van minder mondige groepen.

Resultaat:
Alle ideeën verwerkt de gemeente in een publieksvriendelijk verslag en een uitgebreid verslag, dat wordt gedeeld met het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Noord .

Fase II – Verdiepende fase: Ontwerpproces in co-creatie
In deze fase worden de uitkomsten van fase I verdiept. De ontwerpkeuzes worden geconcretiseerd en het concept Voorlopig Ontwerp krijgt vorm. De gemeente werkt samen met de omgeving, experts en ontwerper in co-creatie in detail aan het ontwerp.

Hoe we gaan samenwerken

- Open ontwerpsessies waarbij iedereen kan aanschuiven.
- Aanwezigheid van inhoudelijke experts (zoals natuur, verkeer, beheer).
- Organiseren van activiteiten voor kinderen en jongeren via partners in het park.
- Verzamelen van online meningen en ideeën via het participatieplatform, met tekeningen en visualisaties.

Resultaat:
Een concept Voorlopig Ontwerp waarin alle wensen, zorgen en ontwerpopties zorgvuldig zijn verkend en afgewogen en in samenhang zijn uitgewerkt. De verslagen van de ontwerpsessies en andere bijeenkomsten deelt de gemeente op het online participatieplatform.

Fase III – Toetsing: haalbaarheid en aanpassingen

De gemeente toetst in deze fase in detail op uitvoerbaarheid, technische haalbaarheid, kosten en beheerbaarheid. Als er grote knelpunten of dilemma's naar voren komen die een aanpassing in het ontwerp nodig maken, worden deze besproken met bewoners. Gemeente en bewoners blijven in gesprek als doorlopend onderdeel van het proces.

Resultaat
Een concept Voorlopig Ontwerp dat klaar is voor besluitvorming.

Fase IV – Besluitvorming

Het concept Voorlopig Ontwerp wordt voorgelegd aan de stadsdeelcommissie voor advies. Vervolgens stelt het Dagelijks bestuur van stadsdeel Noord het ontwerp vast. De gemeente deelt het ontwerp via een online platform, een live presentatie en via andere communicatiekanalen.
De uitvoering vindt plaats in stappen, afhankelijk van het beschikbare geld.

Communicatie richting bewoners
De gemeente biedt transparante en toegankelijke informatie via:

- het participatieplatform (voortgang, documenten, vragen stellen)
- participatieverslagen
- publicaties in de stadsdeelkrant
- zichtbare informatie in het park zelf
- een document met uitleg over welke ideeën wel of niet zijn meegenomen in het ontwerp en waarom.

Planning (indicatief)

Een exacte planning voor de participatie publiceert de gemeente wanneer de participatie start. Dat is naar verwachting in februari 2026.

- Fase I: 1–2 maanden → schetsontwerp + input bewoners
- Fase II: 3 maanden → concept Voorlopig Ontwerp
- Fase III: 5–6 maanden → toetsing en definitief Voorlopig Ontwerp
- Fase IV: 2 maanden → besluitvorming

Inhoud

Inleiding **6**

1 De herinrichting van het Noorderpark **7**
1.1 Waarom doen we dit? 7
1.2 Waar gaan we samen aan de slag? 7
1.3 Uitgangspunten 8

2 Participatieproces **10**
2.1 Wat gaan we doen? 10
2.2 Fase I: Startfase Co-creatie: Informeren, betrekken en gesprekken over het schetsontwerp: 11
2.2 Fase II: Verdiepende fase Co-creatie: nadere ontwerpkeuzes verkennen 13
2.3 Fase III: Toetsing 14
2.4 Fase IV: Besluitvorming 15
2.5 Hoe wordt u tijdens de participatie op de hoogte gehouden? 16

3 Planning participatieproces **17**

4 Geschiedenis & context **18**

5 Begrippenlijst **20**

Inleiding

Stadsparken zijn de gemeenschappelijke tuinen van de stad, waar iedereen komt om verschillende redenen. Een stadspark biedt ruimte voor recreatie, beweging en ontmoeting en dragen daarmee bij aan een fijne leefomgeving. Het Noorderpark in Amsterdam-Noord vervult deze rol. Het Noorderpark is, door de groei van het stadsdeel, van nog grotere betekenis geworden. Steeds meer Noorderlingen en andere Amsterdammers weten het Noorderpark te vinden om te sporten, ontspannen of elkaar te ontmoeten. Daarnaast is het Noorderpark een belangrijk onderdeel van de groene gebieden in Noord, de Hoofdgroenstructuur, en draagt daarmee bij aan de biodiversiteit in de stad.

De gemeente Amsterdam werkt de komende jaren aan het opknappen en deels herinrichten van een groot deel van het westelijk deel van het park. Bewoners kennen de omgeving goed en brengen ideeën en ervaringen in die het plan beter maken. Experts bij de gemeente hebben specialistische inhoudelijke kennis op specifieke onderdelen. Daarom is ervoor gekozen het ontwerp van het park in co-creatie te doen. Zo zorgen we ervoor dat het park echt een plek wordt waar bewoners van Amsterdam-Noord graag zijn.

In dit participatieplan staat op welke wijze gemeente en bewoners samenwerken aan het ontwerp van het stadspark. Het participatieplan is tot stand gekomen in samenwerking met een aantal actieve bewoners en bewonersgroepen rondom het Noorderpark. Het plan wordt vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Noord.

1 De herinrichting van het Noorderpark

1.1 Waarom doen we dit?

Als één van de grootste parken in Amsterdam is het Noorderpark belangrijk voor Noord en voor de stad. Sinds 2005 werkt de gemeente in stappen aan de vernieuwing van het park met als doel een stadpark waar bewoners en andere bezoekers, jong en oud, in het groen kunnen bewegen, ontspannen en elkaar kunnen ontmoeten.

1.2 Waar gaan we samen aan de slag?

Het werk in het oostelijke deel van het park is klaar en het middengebied is bijna af. De komende jaren richten we ons op het laatste grote deelgebied van het park dat wordt opgeknapt: het westelijk deel van het park. Dit is het gebied gelegen tussen de Johan van Hasseltweg, de Wingerdweg en het Noordhollandsch Kanaal, tot aan de grote speeltuin in het Bloemenkwartier (zie figuur 2).
Ook in het westelijk deel van het park is al veel gebeurd. Het gebied ten noorden van deze speeltuin is al eerder vernieuwd, zoals de omgeving van het Noorderparkbad. Hier is ook een deel van de rondgang gerealiseerd. Daarnaast is het rosarium al in een eerder stadium opgeknapt.

De basis voor het ontwerp is het oorspronkelijke plan uit 2005 van bureau West 8. Sinds die tijd is de stad veranderd: er is nu meer aandacht voor ecologie en klimaat en sommige plekken in het park hebben een opknapbeurt nodig. Deze veranderingen hebben invloed op de plannen.

Het Noorderpark ligt tussen de Johan van Hasseltweg, Wingerdweg, Sneeuwbalweg, Buiksloterdijk, Leeuwarderweg en de Adelaarsweg. Bruggen verbinden de verschillende parkdelen.

1.3 Uitgangspunten

In het najaar van 2024 zijn uitgangspunten voor het westelijk deel beschreven in een boekje 'Stadspark Noorderpark'. Daarbij is gekeken welke onderdelen uit het oorspronkelijke plan van West 8 nog steeds belangrijk zijn voor het westelijke deel van het park. Ook zijn er nieuwe richtlijnen toegevoegd, zoals de Ecologische Kaart Noord (2023), de Omgevingsvisie 2021 en de Groenvisie 2020-2050.

In november 2024 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van Stadsdeel noord de uitgangspunten vastgesteld, waarvan de belangrijkste zijn:

- Het park is er voor iedereen en geschikt voor intensiever gebruik.
- De drie delen van het park vormen samen één herkenbaar geheel.
- De rondgang wordt doorgetrokken in het westelijke deel, met behoud van de romantische Engelse stijl in dit gebied.
- De natuur in het park wordt versterkt en de biodiversiteit gestimuleerd.

De uitgangspunten en het schetsontwerp vormen het vertrekpunt voor het participatieproces. Op verschillende manieren kunnen bewoners tijdens het participatieproces hun mening geven over het schetsontwerp, hun wensen en ideeën over de inrichting van het park en concreet meewerken aan het ontwerp. In ontwerpsessies wordt bekeken waar zorgen liggen en hoe en of deze door een goed ontwerp kunnen worden weggenomen. Als uit de participatie blijkt dat bewoners in groten getale niet achter de uitwerking van bepaalde uitgangspunten staan, dan kan dat aanleiding voor het DB zijn om daarover nieuwe bestuurlijke besluiten te nemen.

In hoofdstuk 4 leest u meer over de totstandkoming van de uitgangspunten en de geschiedenis en context van het ontwerp

Figuur 2: Opgaven voor het westelijke deel

Zuidelijke brug: Bij de herinrichting van het westelijk deel wordt rekening gehouden met de eventuele toekomstige aanleg van een tweede (zuidelijke) brug over het Noordhollandsch Kanaal. De brug zelf wordt nu geen onderdeel van het ontwerp voor het westelijk deel.

2 Participatieproces

2.1 Wat gaan we doen?

Veel bewoners in Noord hebben een groot hart voor het Noorderpark en een aantal bewoners is al lange tijd betrokken bij alle plannen voor het park. Omdat het Noorderpark een park is voor ons allemaal wordt, op verzoek van bewoners, het ontwerp voor het westelijk deel samen met bewoners gemaakt, dit heet co-creatie.
Bewoners en gemeente vinden dit belangrijk omdat zij geloven dat door samen te werken en de verschillende perspectieven in beeld te brengen het een beter ontwerp wordt dat aansluit op de wensen en behoeften van de bewoners van Amsterdam-Noord. Doordat we hier samen aan werken worden bewoners en gemeente mede-eigenaar van het ontwerp.

Gedurende het gehele ontwerpproces gaan we in gesprek en delen we ideeën en wensen over de inrichting van het park en over de verschillende ontwerpideeën die ontstaan. Tijdens live ontwerpsessies, die het projectteam organiseert, werken we samen aan mogelijke uitwerkingen voor het ontwerp.

Bijzonder aan de co-creatie voor het Noorderpark is dat het om een ontwerp gaat voor een groot gebied. Dat betekent dat er veel verschillende gebruikers zijn en in het ontwerp zitten veel verschillende onderwerpen. We richten de co-creatie zo in, zodat zo veel mogelijk mensen kunnen meedenken en meewerken aan het ontwerp. De gemeente is verantwoordelijk voor het vormgeven, faciliteren en organiseren van het participatieproces. Hierbij zijn ideeën over wat fijn werkt voor bewoners altijd welkom.

Het schetsontwerp dient als startpunt voor de gesprekken over het ontwerp voor dit parkdeel. Het schetsontwerp is een eerste vertaling van de uitgangspunten voor het westelijk deel en laat zien welke onderdelen in het plan zitten en hoe dit er ongeveer uit kan gaan zien in het park. Naast de doelstellingen en opgaven die voor het Noorderpark in beeld zijn is het belangrijk te horen wat bewoners belangrijk vinden voor het park. Waar moet in het ontwerp aandacht aan worden besteed?
Met de ideeën en wensen die voortkomen uit de gesprekken, enquête en ontwerpsessies werken we samen aan het opstellen van het Voorlopig Ontwerp.

Voorlopig Ontwerp
In het Voorlopig Ontwerp worden de ideeën uit het schetsontwerp en de co-creatiesessies uitgewerkt tot een concreet ontwerp. Samen maken wij in deze fase belangrijke keuzes. In de fase daarna worden details verder uitgewerkt.

Het Voorlopig Ontwerp bevat onder meer plattegronden en aanzichten, een keus voor materialen en functies en een globale kostenraming[1]. Het doel is om een goed beeld te geven van wordt er uiteindelijk buiten wordt gemaakt. Op die manier kan het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord beoordelen of het ontwerp voldoet aan de wensen van bewoners en de uitgangspunten. Als er

[1] Financiële ramingen en doorrekeningen van de gemeente zijn niet openbaar. Vrijgeven van financiële informatie zou de financiële positie van de gemeente Amsterdam kunnen beïnvloeden.

tegenstrijdige belangen zijn, dan worden de belangen aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd, zodat zij een keuze kunnen maken. Het Dagelijks Bestuur beslist ook of het ontwerp (

Een ontwerp voor het gehele plan
Op dit moment is er nog niet genoeg geld voor de volledige uitvoering van alle onderdelen van het ontwerp. Omdat veel onderwerpen met elkaar te maken is ervoor gekozen toch een totaalplan te maken voor alle onderdelen. Hierdoor kunnen deelonderwerpen wel in het grotere geheel worden ontworpen en beoordeeld. Het wordt daardoor uiteindelijk een beter ontwerp. Tijdens het co-creatie proces maken we samen belangrijke keuzes over de verschillende onderdelen van het plan en de prioritering van deze planen. Dat betekent dat we gezamenlijk tijdens het participatieproces bepalen welke onderdelen eerst uitgevoerd moeten worden.

2.2 Fase I: Startfase Co-creatie: Informeren, betrekken en gesprekken over het schetsontwerp:

Voor een goed co-creatieproces is het belangrijk dat er duidelijke en volledige informatie over de herinrichting van het Noorderpark is. Aan de hand van een kaart van het schetsontwerp en beeldmateriaal bespreken we de belangrijkste mogelijke veranderingen en ideeën voor het westelijk deel van het Noorderpark. 3D-impressies maken inzichtelijk hoe het westelijk deel eruit kan komen te zien.

Hoe werken we samen
Bewoners en gebruikers kunnen hun ideeën, suggesties en zorgen delen over het dagelijks gebruik van het park en het schetsontwerp. Wat vinden bewoners belangrijk voor het westelijk deel en wat moet er gebeuren?

Wat gaan we onderzoeken?
Voor de vernieuwing van het westelijk deel van het Noorderpark is een heel aantal onderwerpen en opgaven al benoemd. Hoe deze concreet uiteindelijk in het ontwerp worden ingepast en uitgewerkt bespreken we in co-creatie. Het schetsontwerp is dan ook pas een eerste vertaling van de uitgangspunten voor het westelijk deel. Het is een ruwe tekening waarop te zien is hoe het westelijk deel van het park er ongeveer uit gaat zien. Het is nog niet af heeft tot doel om ideeën te laten zien en te bespreken.

Groen, natuur & ecologie

- Hoe kijken bewoners naar de vijvers en op welke manier de waterkwaliteit en ecologische waarde te verbeteren?
- Welke maatregelen kunnen de ecologische waarde van het westelijk deel van het park verder versterken?
- Hoe kunnen de gebouwen in het park aan de Wingerdweg beter in verbinding worden gebracht met het park? Hoe kan de uitstraling aan de parkzijde worden verbeterd?

Sport, spel en ontmoeten

- Welke ideeën of wensen zijn er om het Noorderpark een (nog) fijnere plek te maken om te verblijven en andere mensen te ontmoeten?
- Welke maatregelen kunnen bijdragen om het gevoel van sociale veiligheid te verbeteren?
- De oude waterspeelplaats en de snakerun zijn stuk en worden verwijderd. Hoe kan een andere invulling hier bijdragen aan een fijner, mooier en veiliger park?

- Hoe vinden parkgebruikers het grote speelveld nu? Zijn er kansen om dit verder te verbeteren?
- De Sporttoestellen en de Kwiekroute blijven bestaan maar moeten mogelijk (deels) worden verplaatst. Wat is hiervoor een goede plek?

Verbindingen in en om het park

Binnen het thema "Verbindingen in en om het park" staat de padenstructuur in het park centraal.

- De inpassing en de vormgeving van het kenmerkende Noorderparkpad (de rondgang)
- De padenstructuur binnen het park: waar liggen rustige routes, waar zijn drukke overgangen, zijn er paden die extra nodig of juist overbodig zijn?
- Hoe moet een hoofdentree bij het Mosveld en het entreegebied als geheel er uitzien? Hoe maken we een fijne, mooie en veilige entree?
- Hoe moeten de buurtentrees aansluiten op de Bloemenbuurt om logische looproutes te hebben?

Op welke manier gaan we dit onderzoeken?

- **Gesprekken in en rondom het park**
  Het projectteam organiseert meerdere live momenten in het park of op andere drukbezochte openbare locaties in Noord om met verschillende parkbezoekers te spreken. Hier kunnen mensen zowel samen de enquête invullen als in gesprek gaan.
- **Online vragenlijst**
  Tegelijkertijd verspreiden we een digitale enquête via buurtplatforms, sociale media, de Noorderpark nieuwsbrief en via QR-codes in het park. We maken deze enquête ook aantrekkelijk en gemakkelijk in te vullen door veel gebruik te maken van beelden. Belangrijk onderdeel van de vragenlijst is ook dat we vragen of en op welke manier mensen verder betrokken willen worden en blijven bij het project. Daarnaast is het de manier om veel mensen op de hoogte te brengen van het project en de mogelijkheid om samen te werken aan het ontwerp.

We maken online een participatieplatform voor het project, waarop we informatie geven over het proces en de inhoud. En mensen kunnen doorlopend vragen stellen via dit platform. Daarnaast vragen we bewoners via dit platform op verschillende momenten wat zij belangrijk vinden en hoe ze tegen verschillende opgaven aankijken. Ook de enquête plaatsen we op dit platform. Deelnemers aan fase I worden ook uitgenodigd voor deelname aan de verdiepende sessies in fase II.

Wie doen er mee?

Om de co-creatie goed vorm te geven willen we veel verschillende mensen spreken, want het park wordt op verschillende manieren gebruikt. Daarnaast spreken we ook graag bewoners die het park (nog) niet zo vaak bezoeken, want het park is bedoeld voor iedereen. Hieronder een opsomming van doelgroepen die we nu in ieder geval voor ogen hebben. We bekijken samen per onderwerp welke extra doelgroepen belangrijk zijn om te betrekken en hen benaderen we dan actief, via sleutelpersonen en -organisaties.

- Direct omwonenden
- Andere bewoners uit Noord
- Bezoekers van het park, woonachtig buiten het stadsdeel
- Jongeren
- Ouderen

- Gezinnen en kinderen
- Ondernemers in het park;
- Sporters en wandelaars
- Lokale partijen in en om het park zoals scholen, het Ouder Kindcentrum, Stichting Noorderpark, de Roze Tanker, de Gele Pomp, Flora4Live, Jongerenambassadeurs Noord, Red Amsterdam Noord, buurthuis het Anker en de Parkraad.

We zetten ons in om bewoners die soms minder vanzelf aan het woord komen ook te betrekken. Hiervoor leggen we contact met sleutelpersonen en -organisaties in de wijken die een verbindende rol spelen bij het bereiken van groepen. We zorgen dat we aansluiten bij de communicatievoorkeuren van de verschillende doelgroepen. Bijvoorbeeld veel visuele informatie in en rondom het park en een aansprekende online campagne voor de jongere doelgroep. Ook daarom wordt op verschillende manieren contact gezocht door gesprekken in en om en park en ook online.

Verslag
De verzamelde punten en ideeën uit Fase I worden verwerkt en samengevat in een verslag, die gedeeld wordt op het participatieplatform. Hierdoor ontstaat een totaalbeeld van alle reacties, ideeën en zorgen. Met hierbij ook inzicht in wat een enkele keer of juist heel vaak wordt genoemd, waar veel mensen het over eens zijn, of waar meningen juist verschillen. Het verslag wordt gedeeld met het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord, zodat zij goed op de hoogte zijn van het proces. De reacties, ideeën en zorgen worden meegenomen naar Fase II.

Op het participatieplatform delen we twee verslagen:
- En publieksvriendelijke versie. Dit is een samenvatting met sfeerimpressie van de uitkomsten van Fase I.
- De uitgebreide verslaglegging. Dit verslag maakt inzichtelijk welke onderwerpen, vragen, wensen en ideeën zijn binnengekomen. Dit document zorgt ervoor dat het proces transparant en navolgbaar is.

2.2 Fase II: Verdiepende fase Co-creatie: nadere ontwerpkeuzes verkennen

In deze fase wordt in detail aan het ontwerp gewerkt. Hierbij kijken we op welke manieren de deelonderwerpen kunnen worden vormgegeven, binnen de uitgangspunten zoals benoemd voor het westelijk deel.

Wat gaan we samen doen?
Bewoners kunnen op verschillende manieren meedenken en meewerken aan het ontwerp voor het westelijk deel van het park. Omdat het Noorderpark als stadspark voor heel veel mensen belangrijk is, streven we ernaar om het co-creatie proces zo in te richten dat veel mensen kunnen meedoen.

Ontwerpsessies:
Om inhoudelijk aan het ontwerp te werken worden ontwerpsessies georganiseerd. Iedereen is hierbij welkom. De gemeente zal ook hiervoor diverse organisaties, clubs, groepen en individuen actief uitnodigen om mee te doen. Heeft u tips of ideeën over de invulling van de ontwerpsessies dan horen we die graag.

Tijdens de sessies wordt over de verschillende thema's en onderwerpen gesproken die in Fase I uitgebreid benoemd staan en over de onderwerpen die mensen aan tafel inbrengen.

Bij de ontwerpsessies zitten ook inhoudelijke experts vanuit de gemeente aan tafel. Denk daarbij aan een ecoloog, een bomenexpert en een verkeersadviseur. Zij brengen hun expertise in en zorgen voor de toetsing aan bestaand beleid van de gemeente. Mogelijkheden en onmogelijkheden in het ontwerp worden samen verkend en besproken. De ontwerper vertaalt vervolgens ideeën, voorstellen en ontwerpkeuzes naar uitwerkingen voor de verschillende thema's. Hierbij wordt ook de samenhang tussen de verschillende onderdelen meegenomen. Het resultaat is een concept voorlopig ontwerp. Deelnemers aan de ontwerpsessies ontvangen een tegoedbon als blijk van waardering voor hun tijd en energie.

Kinderen- en Jongeren
Voor kinderen en jongeren wordt samen met lokale partijen uit het park een activiteit georganiseerd. Op die manier kunnen kinderen en jongeren hun invloed uitoefenen om hun wensen en ideeën door te geven. Daarnaast wordt bekeken of de Jongerenambassadeurs Noord en de Kindercommissie advies kunnen geven.

Participatiewebsite/platform: Online reactie geven
Het is ook mogelijk om online reacties en ideeën door te geven via het participatieplatform. Hierop worden ook tussentijdse resultaten en deeluitwerkingen gedeeld. We zorgen voor beeldende vraagstellingen (zoals foto's en tekeningen).

Verslagen
Ook van de ontwerpsessies en andere bijeenkomsten in Fase II worden verslagen gemaakt. Deze worden op het participatieplatform gedeeld.

Opbrengst van de participatie Fase II
De verwachte opbrengst van fase II is een concept Voorlopig Ontwerp waarin een goede afweging is gemaakt tussen de verschillende wensen, ideeën en zorgen en de verschillende ontwerpmogelijkheden en -keuzes.

2.3 Fase III: Toetsing

In Fase III wordt een finale toets gedaan intern binnen de gemeente. Deze fase is belangrijk omdat bepaald moet worden of de onderdelen in het ontwerp daadwerkelijk uitvoerbaar zijn; voor de beheerafdelingen, vanuit beleid of financieel. De finale toets bestaat uit meerdere onderdelen en aanvullende onderzoeken. Ook wordt uitgerekend wat het concept voorlopig ontwerp in zijn geheel kost om te realiseren.

Het kan zijn dat er uit de finale toets knelpunten of dilemma's komen waardoor het concept ontwerp wezenlijk moet worden aangepast. In zo'n geval wordt dit gedeeld en besproken met bewoners. Dat kan betekenen dat we daarvoor een extra bijeenkomst organiseren.
Ook in deze fase blijven we doorlopend met bewoners in contact. We houden u op de hoogte van de voortgang en ontwikkelingen via het platform en we hebben één-op-één contact als dat nodig is. De intentie is om het gesprek met bewoners blijvend onderdeel te laten zijn van het ontwerpproces. Al doende leren we en als het nodig is passen we onze aanpak aan.

Het uiteindelijke resultaat aan het eind van Fase III is een concept Voorlopig Ontwerp dat gereed is voor besluitvorming.

2.4 Fase IV: Besluitvorming

Na de finale toets is het concept Voorlopig Ontwerp gereed voor besluitvorming. Het concept Voorlopig Ontwerp wordt, samen met het toelichtingsdocument, voorgelegd voor advies bij de stadsdeelcommissie. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord neemt uiteindelijk een besluit over het concept Voorlopig Ontwerp.
Het concept Voorlopig Ontwerp wordt gedeeld via het online platform en website. Er wordt ook een live presentatie gegeven over het concept ontwerp.

Na deze fase volgt de uitwerking en uitvoeringsfase. Het Dagelijks Bestuur neemt het besluit over welk deel van de opgave voor de herinrichting van het park wordt uitgevoerd op basis van het beschikbare budget. Hierin wordt de mening van de bewoners meegenomen.

Hoe komen we gezamenlijk van heel veel ideeën en wensen tot één concept ontwerp?
Met zoveel mensen en zoveel wensen is het logisch dat straks blijkt dat niet alle ideeën, meningen en wensen tegelijk in het Noorderpark passen. Sommige ideeën vallen af omdat deze niet haalbaar, beheersbaar of betaalbaar zijn voor de gemeente. Het maken van een ontwerp betekent kiezen en dat kan lastig zijn.

Tijdens de co-creatie delen bewoners, inhoudelijke experts en de landschapsontwerper hun ervaringen en hun kennis. Gezamenlijk wordt besproken wat vanuit verschillende invalshoeken echt belangrijk wordt gevonden.

In stappen maakt de landschapsontwerper er op basis van de gesprekken en informatie vanuit andere kanalen (deel)uitwerkingen voor het ontwerp. Zijn expertise is hierbij belangrijk. Er wordt een variant of meerdere varianten uitgewerkt per deelonderwerp of gebied. In stappen en met tussentijdse ontwerpsessies ontstaan de deeluitwerkingen. Tussenresultaten worden ook gedeeld via het online platform waar andere bewoners ook kunnen reageren. Bij het ontwerpproces worden tegengestelde meningen serieus genomen, juist die zijn waardevol om het ontwerp verder te verbeteren.

Bij dilemma's en knelpunten wordt altijd geprobeerd om in gezamenlijkheid met bewoners, inhoudelijke experts en ontwerper tot een goede oplossing te komen.

- Lukt dit toch niet dan is bij technisch/inhoudelijke keuzes de expertise van de inhoudelijke adviseurs van de gemeente uiteindelijk zwaarwegend.
  Keuzes waarbij verschillende belangen van verschillende groepen/parkgebruikers niet verenigbaar blijken, vragen een politieke afweging en worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord.

2.5 Hoe wordt u tijdens de participatie op de hoogte gehouden?

Tijdens het lopende participatie- en ontwerpproces worden bewoners regelmatig geïnformeerd over de voortgang in het ontwerpproces:

Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van:

- **De Participatiewebsite/het platform**: hier wordt de voortgang van het proces getoond, wordt informatie gedeeld en wordt getoond welke stappen er nog volgen. Op dit platform delen wij ook:
    - **Participatieverslagen:**
      Van alle participatiebijeenkomsten wordt een verslag gemaakt en deze wordt gedeeld met de aanwezigen.
    - **Document met toelichting en verantwoording**
      Bij het uiteindelijke Voorlopig Ontwerp wordt een apart document opgesteld met daarin een toelichting en verantwoording over de gemaakte ontwerpkeuzes en hoe een afweging is gemaakt tussen alle wensen, ideeën en verschillende belangen in het uiteindelijke ontwerp.
    - **Online ontwerp en ontwerpkeuzes**
      Het vastgestelde Voorlopig Ontwerp met de toelichting over de gemaakte keuzes en uitleg waarom sommige inbreng niet is meegenomen in het ontwerp. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het vervolgproces.

We denken nu aan de volgende communicatiemiddelen. Dit moet nog in detail worden uitgezocht en volgt in een beknopt communicatieplan.

- **Berichten in de Rodi en de stadsdeelkrant van de gemeente Amsterdam**
- **Online media (socials) om te informeren over de enquête en de bijeenkomsten**
- **Fysieke zichtbaarheid (posters, grote kaart van het park)**

Online bezoekers van de reguliere projectpagina Herinrichting Noorderpark en van het Noorderpark algemeen worden verwezen naar de participatiewebsite.

We vinden het belangrijk om een brede groep mensen te bereiken. We benaderen sleutelpersonen van groepen die niet graag of gemakkelijk participeren actief, zodat zij de communicatie onder de aandacht van hun doelgroep kunnen brengen en we zorgen voor zichtbare en aantrekkelijke communicatie in het park zelf. We onderzoeken nog wat haalbaar is wat betreft het communiceren richting bewoners in verschillende talen.

3 Planning participatieproces

Hieronder een overzicht van de verwachte doorlooptijden van de verschillende fases in het participatieproces. Een exacte planning voor de participatie publiceren we wanneer de participatie start. Dat is naar verwachting in februari 2026.

- Fase I, startfase co-creatie: Informeren, betrekken en gesprekken schetsontwerp
    - Eindproduct: schetsontwerp met aanvullingen uit participatie van de eerste fase
    - Participatie-inzet: Gesprekken in en rondom het park, enquête participatieplatform
    - Duur: 1 tot 2 maanden
- Fase II: verdiepende fase co-creatie: nadere ontwerpkeuzes verkennen:
    - Eindproduct: Concept Voorlopig Ontwerp
    - Participatie-inzet: ontwerpsessies, participatieplatform
    - Duur: 3 maanden
- Fase III: toetsing; doorlopend in gesprek
    - Eindproduct: Voorlopig ontwerp
    - Participatie-inzet: Gesprekken, participatieplatform
    - Duur: 5 tot 6 maanden
- Fase IV: besluitvormen, inclusief advisering door de stadsdeelcommissie
    - Duur: ca 2 maanden

4 Geschiedenis & context

Sinds 2005 werkt de gemeente in stappen aan de vernieuwing van het park met als doel een stadpark waar bewoners en andere bezoekers, jong en oud, in het groen kunnen bewegen, ontspannen en elkaar kunnen ontmoeten. Landschapsarchitecten van West 8 hebben hiervoor in 2005 een basisplan gemaakt.

Geschiedenis van het Noorderpark
Het Noorderpark bestaat uit het voormalige Florapark en het Volewijckspark. Aan het einde van de 19e eeuw zijn meerdere stadsparken aangelegd. Groenvoorzieningen werden steeds belangrijker door de snelle bevolkingsgroei. Het Florapark en het Volewijckspark zijn beide aangelegd begin 1900.

De afgelopen jaren is stadsdeel Noord verder gegroeid. Nieuwe wijken zijn ontstaan waaronder de Buiksloterham, Elzenhagen en Overhoeks. Tot 2055 wordt een groei van meer dan 40% aan Noorderlingen verwacht ten opzichte van 2005.[2] Doordat het aantal inwoners en woningen in Noord groeit ontstaat er meer druk op het groen. Om in te spelen op deze ontwikkelingen werd in 2003 een ontwerpwedstrijd uitgeschreven voor een ontwerp voor een groot stadspark.

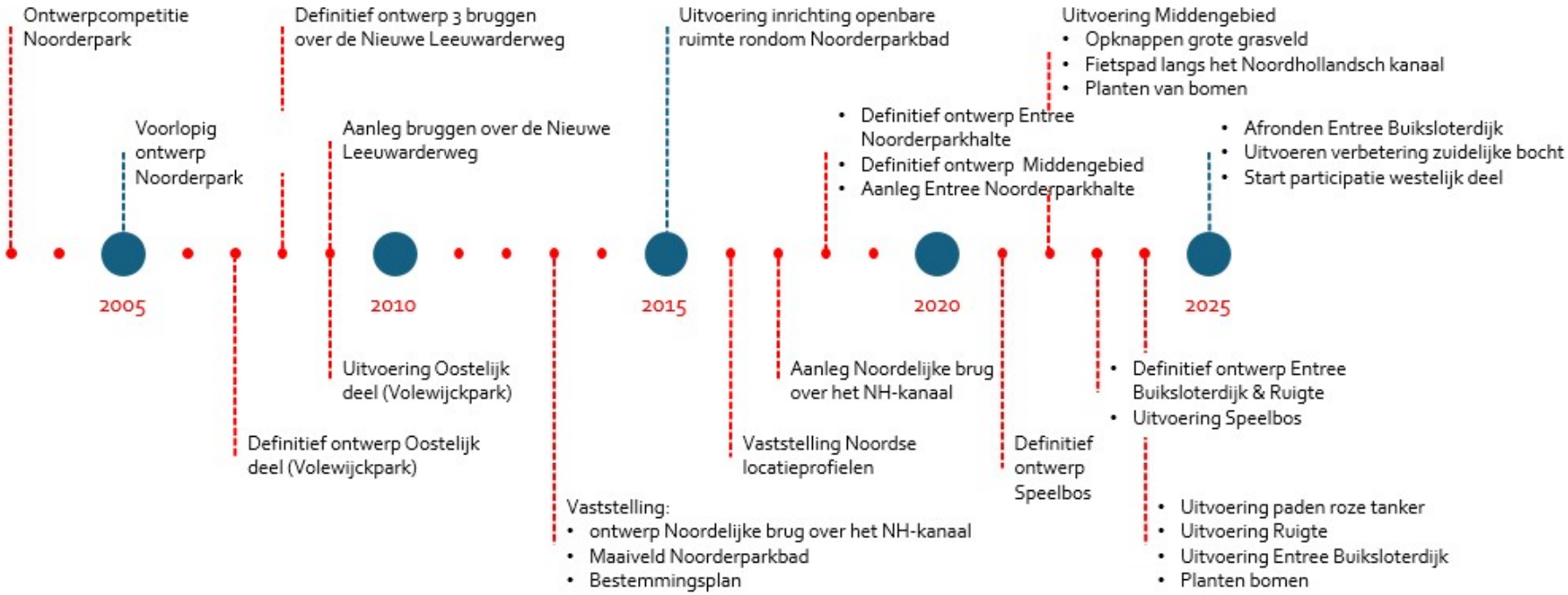
In het nieuwe ontwerp moesten de bestaande parkdelen Florapark en Volewijckspark worden samengevoegd tot één park; het Noorderpark. Waarbij elk parkdeel zijn eigen karakter behoudt. Doel was ook om het park beter te verbinden met de omliggende wijken. En om daardoor het park beter bereikbaar te maken voor een groeiende groep mensen die in het Noorderpark komen recreëren, sporten en ontspannen.
Met het veranderende klimaat is er de afgelopen jaren ook meer aandacht gekomen voor kwalitatief groen. Het Noorderpark behoort tot een belangrijk onderdeel van de hoofdgroenstructuur, hier moet ruimte zijn voor mens, dier, plant en boom.

Het project kent een lange geschiedenis en heeft verschillende fases doorlopen. Soms zijn tijdens het proces eerder bedachte plannen op een later moment toch nog gewijzigd door inspraak van bewoners. Zo is bijvoorbeeld de inrichting van het evenemententerrein in het middengebied aangepast na bezwaren van bewoners. Hierdoor kon ook de ruigte behouden en verbeterd worden. Mede op basis van deze ervaring in het verleden is bewust de keuze gemaakt dat bewoners en gemeente het westelijk deel van het park samen met bewoners te maken (co-creatie). In deze samenwerkingsvorm is nog niet vaak gewerkt. Daarom wordt regelmatig geëvalueerd om te blijven leren aan te passen aan de situatie. De tijdlijn op de volgende pagina laat zien wat er inmiddels is gerealiseerd.
U leest meer over de context en de totstandkoming van de uitgangspunten via: https://www.amsterdam.nl/projecten/noorderpark/.

[2] Zie: https://onderzoek.amsterdam.nl/interactief/dashboard-kerncijfers

Gemeente Amsterdam

Figuur 1: Tijdslijn project herinrichting Noorderpark

5 Begrippenlijst

Uitleg algemene begrippen

Co-creatie - samen iets maken of bedenken. Bewoners, organisaties en de gemeente werken samen aan een plan of ontwerp. Iedereen brengt ideeën in en denkt mee over oplossingen binnen de kaders die hiervoor door het bestuur van de gemeente zijn opgesteld

Participatie - meedoen en meedenken. Bewoners en andere betrokkenen krijgen de kans om hun mening te geven, ideeën aan te dragen en invloed uit te oefenen op plannen van de gemeente. Co-creatie is een van de mogelijke manieren voor participatie.

Een **schetsontwerp** - de eerste, globale uitwerking van een idee of plan. Het geeft een ruwe indruk van de ruimtelijke indeling, functies en sfeer, zonder in detail te treden. Het doel is om richting te geven en keuzes te verkennen, vaak als basis voor overleg en participatie.

Het **voorlopig ontwerp** - een verdere uitwerking van het schetsontwerp. Hierin worden de belangrijkste keuzes vastgelegd, zoals maatvoering, materialen en functies.

Het **definitief ontwerp** - de uitgewerkte versie van het voorlopig ontwerp. Alle details zijn vastgelegd, inclusief een groot deel van de technische specificaties en uitvoeringsaspecten. Dit ontwerp dient als basis voor de realisatie en staat niet meer open voor wijzigingen.

Het **dagelijks bestuur** van een stadsdeel in Amsterdam bestaat uit de stadsdeelvoorzitter en de stadsdeelbestuurders. Zij vormen samen het uitvoerende orgaan van het stadsdeel en zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse besluitvorming en uitvoering van beleid binnen het stadsdeel. Voor het Noorderpark besluit het dagelijks bestuur van de stadsdeel Noord over de verschillende ontwerpen voor het park.

Opgaven - vraagstukken, uitdagingen of doelen die in een gebied of project moeten worden aangepakt. Ze geven richting aan het ontwerp- en participatieproces.

Uitgangspunten - de basisvoorwaarden, randvoorwaarden en afspraken die vooraf worden vastgesteld. Ze bepalen het kader waarbinnen het ontwerp en de besluitvorming plaatsvinden, zoals budget, regelgeving, duurzaamheidseisen of beleidsdoelen.

Stadspark - In deze parken is ruimte voor ontspanning, ontmoeting, spelen en informeel sporten. Door de groei van de stad zal het gebruik ten opzichte van het huidige gebruik toenemen. Door de inrichting kunnen de parken gezoneerd worden in drukkere en rustigere delen. Onderhoud en beheer is een belangrijke opgave wegens het toenemende gebruik.

Begrippen in context Herinrichting Noorderpark

De Rondgang – de Rondgang is een onderdeel uit het oorspronkelijke plan van West 8 uit 2005. De Rondgang loopt als slingerend pad door het hele park en verbind via bruggen alle losse parkdelen met elkaar. Het pad is overal herkenbaar aan een patroon van klimopblaadjes. Wandelaars en fietsers delen de ruimte op het pad.

Uitgangspunten Noorderpark - De door het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord vastgestelde uitgangspunten voor het westelijk deel van het Noorderpark vormden de basisvoorwaarden voor het opstellen van het schetsontwerp en zijn het vertrekpunt voor het participatieproces. Als uit de participatie blijkt dat bewoners in groten getale niet achter de uitwerking van bepaalde uitgangspunten staan, dan kan dat aanleiding voor het db zijn om daarover nieuwe bestuurlijke besluiten te nemen.